

HANDLAGET

NR 2 • 2016

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Hållbart hemma

- en utställning om hur traditionell kunskap skapar nya hållbara möjligheter

Går det att ha lerväggar i ett badrum? Hur tillverkar jag själv mina köksredskap? Hur målar jag miljösamt? Detta är frågor som besökaren i "Hållbart hemma" får reda på.

Cornelia Broberg jobbar flitigt med att slöjda en slev.
Läs mer om utställningen på www.sorlandsmuseum.se
och www.nynasslott.se

Utställningen öppnar på Världsmiljödagen, 5 juni, kl 12.00 på Nynäs slott mellan Nyköping och Trosa.

"Hållbart hemma" inspirerar till att återbruka, plastbanta, slöjda och välja inredning och prylar som tär så lite som möjligt på jordens resurser. Besökaren får en rundtur genom hemmets interiörer – vardagsrum, hall, kök, badrum – inredda med material, tekniker och prylar som är miljösmta, hållbara och snygga.

I utställningen visas framförallt produkter från lokala slöjdare och hantverkare. Med utgångspunkt i traditionell kunskap visar de att det går att både konsumera smart och tillverka själv med enkla metoder och naturmaterial. Här finns inspiration till att bland annat väva en trasmatta, tälja en slev, isolera ett hus miljövänligt eller köpa en soffa på loppis och måla den med hemmagjord färg.

Utställningen "Hållbart hemma" öppnar med föredrag, slöjddisningar och handfasta tips och råd.

Hantverksfest 17 september - I samband med utställningen ordnas flera kurser för vuxna och en för barn i klimatsmta material och tekniker: färga tyg och papper miljövänligt, tampa näverburkar, kubbmura med ved och lera eller återbruka plåt.

Finissage 18 september - Utställningen avslutas med en öppen workshop i att tälja sina egna köksredskap.

TEXT: HELENA ÅBERG
FOTO: KARIN ANDERSSON

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 2 • 2016 www.slojdisormland.se

Tage Lundqvist

- slöjdare, traditionsbärare och berättare

Den 16 april fick vi finbesök i Sörmland. Närmare bestämt i Katrineholm. Då gästades Sörmlands Täljakademi av Tage Lundqvist, numera bosatt i Brunflo i Jämtland.

Han är uppvuxen i Edsele i norra Ångermanland, där hans släkt varit bosatt i många generationer och det var i Edsele med omnejd som Tage framförallt uppehöll sig. Förutom en inre skattkista fylld av memorerade berättelser hade Tage med sig en hel billast fylld av slöjd och minnesvärda föremål. Dessutom flera musikinstrument varav några var egentillverkade.

Tage berättade att han tidigt började intressera sig för slöjd och hantverk och istället för jämnåriga kompisar umgicks han med äldre, både kvinnor och män, som förutom att lära honom olika slöjdtekniker också fyllde honom med mängder av berättelser. Förutom konsten att spela durspel som han lärde sig av en av sina äldre vänner.

Tage varvade sitt fyra timmar långa föredrag med att berätta minnen, sägner och ibland en och annan skräda, med att förmedla sin grundmurade slöjd- och materialkunskap och att däremellan spela på något av sina medhavda instrument. Främst spelade han på durspelet men även munspel, en sälppipa av ett kabelrör och på världens minsta blockflöjt (enligt

Guinness rekordbok) som han själv tillverkat.

Medan han pratade skickade han runt en hel del av sina föremål för att vi i publiken verkligen skulle kunna ta del av dem. Det var bältet som en av hans förfäder burit i Karl XII fälttåg, ett skrin i sälpmasur men också växten skäfte eller skavfräken som används för att putsa trä eller skura

kopparkittlar.

Det var ett drygt tjugotal personer som hade mött upp i Katrineholm och som med stor behållning lyssnade på Tage.

Förutom genom Sörmlands täljakademi genomfördes programmet med Tage Lundqvist med stöd från hantverksstiftelsen i Katrineholm.

TEXT OCH FOTO: HELENA ÅBERG

Några av Tage Lundqvists fina krympburkar.

Hantverksfest på Nynäs Slott!

Årets Hantverksfest går av stapeln lördag 17 september och precis som förra året blir det en heldag fylld av olika kurser för både vuxna och barn i den fina miljön på Nynäs Slott.

Förra sommaren arrangerades Slöjdfest på Nynäs Slott och i år utökar vi med en fest med både slöjd och byggnadsvård!

Vi hoppas att det skall finnas något för alla på Hantverksfesten, oavsett om du är ung eller gammal, nybörjare eller erfaren slöjdare, om du gillar textil, trä, metall eller

byggghantverk.

Programmet för festen utkommer inom kort. Håll utkik på Sörmlands museums hemsida!

Hantverksfesten arrangeras av Sörmlands museum i samarbete med Sörmlands Naturbruk och Hemslöjdsföreningen Sörmland.

TEXT OCH FOTO: KARIN EDLUND

Hallå där medlem!

Nu pågår föreningens verksamhet på olika platser i Södermanland. Vi är på marknader och slöjdträffar, det hålls seminarier och kurser. Vi är med på föreningspresentationer och framtagandet av den nya kulturplanen. Kort sagt så är föreningen med i en mängd olika sammanhang där jag hoppas att du som medlem tycker att vi ska vara med.

Men vad tycker DU?

För att bättre kunna möta våra medlemmars önskemål och förväntningar önskar vi tips, förslag, klagomål och beröm. Är det något som du tycker saknas? Vad har du för förväntningar och önskemål? Var borde vi synas mer och vad kan vi göra bättre? Har du en fantastisk idé som du vill ha hjälp att genomföra. Hör av dig. Vi finns till för våra medlemmar!

TEXT: YLVA G KARLSSON
ORDFÖRANDE

Övre bild: Anders Moberg visade sina svamp- och förmingskorgar på Nynäs slott.

Nedre bild: Åsa Nordqvist visar några exempel av på askar och blommor i papper från slöjdträff i Kulturhuset Ängeln.

Rapport från vårens aktiviteter

Trots dåligt väder var vårmarknaden på Nynäs slott välbesökt. Pontus Carlweitz, intendent på Nynäs slott räddade dagen genom att flytta verksamheten inomhus till stor glädje för hantverkarna och deras regnkänsliga produkter.

På en av vårens slöjdträffar på Kulturhuset Ängeln i Katrineholm var temat papper. Åsa Nordqvist dukade upp vackra papper i olika kvalitéer och inspirerande exempel. Askar och lådor tillverkades och återbrukades.

På Makerspace på Perrongen i Katrineholm 11/5 bjöds det in till prova-på-smide.

TEXT: RICHARD HORNER OCH
YLVA KARLSSON
FOTO: PONTUS CARLWEITZ OCH
YLVA KARLSSON

Makerspace i Katrineholm 11 maj. Lena Letterbrandt Lof tillverkade bland annat ett handtag i gammaldags modell till en boddörr.Handledning stod Simon Svennberg för.

Kalendarium

Juni

5/6 Vernissage Hållbart hemma Nynäs slott Oxstallet – en utställning om hur traditionell kunskap skapar nya möjligheter. Kl 12 Utställningen invigs av Åsa Kratz, ordförande i Nämnden för Kultur, utbildning och friluftsvksamhet. Kl 13.30 Föredrag av målarmästare Tom Granath: "Hållbart måleri med traditionella färger" Hela dagen: Ulf Andersson Eckardt visar kvasttillverkning. Öppettider: se sormlandsmuseum.se Frågor se: ★

13-16/6 Slöjkkollo! Eskilstuna. Gör något kul – slöjda och skapa under fyra roliga dagar. Handledare: Anneli Henriksson. Pris 425:- Material och fika ingår. Ålder 10-14. **Anmälan senast: 1/6** till Anny Liivamäe 0767-218880 anny.liivamae@dll.se Arr: Sörml. museum, Hemslojdsför. Sörmland och Eskilstuna kom.

Juli

5-8/7 Skapa med skräp Ungkulturhuset Perrongen i Katrineholm. Kreativt dagläger för dig 16-25 år. Tillverka prylar av återbrukad plåt, järn, trä, textil och papper. Handledare: Simon Svennberg, slöjdare och Jeanette Widh, ungdomscoach. Pris: Gratis! Fika ingår. Medtag egen lunch. **Anmälan senast: 20/6**, till Jeanette Widh 070-5700597, jeanette.widh@katrineholm.se

6-10/7 Kurs: Slöjda ett Grindhus, Nynäs slott. Tillsammans bygger vi stommen till ett grindhus, en typ av stolpverkskonstruktion. Vi arbetar med handverktyg som yxa, stämjärn och kniv. Du lär dig tekniker för grindbygge och kan sedan bygga ett enklare skjul, en bod eller liknande hemma med enkla verktyg. Lärare: Mette Handler, slöjdare. Pris: 3200 kr (medlem 3000 kr, Ungdom 1800 kr). **Anmälan senast 15/6** till: ★ Frågor se: ★

16-17/7 Kurs: Tälja i trä, Runtuna. Välj själva om ni vill gå en eller två dagar. Slöjda tillsammans barn och vuxna. Tälj roliga och användbara saker i färskt trä. Prova att tälja med bandkniv på täljhästen. Måla dina täljda alster. Vi lär oss användbara och säkra täljtekniker och får idéer till saker att slöjda hemma.

17/7 Tova användbara, knasiga och fantasifulla saker. Slöjda tillsammans barn och vuxna. Vi lär oss om ull och får prova att karda ullen och sedan tova olika former. Lärare: Åsa Ingårda, slöjdhandledare och möbelsnickare. Pris 1 dag: 600 kr (medlem 500 kr, barn/ungdom 300 kr). Pris 2 dagar: 1000 kr (medlem 800 barn/ungdom 500). **Anmälan senast 1/7** till: ★ Frågor se: ★ Samarbete med Butik Inneberga.

18-21 /7 Skaparläger, Nyköping – Var med och planera, bygga och genomföra en festival. För dig mellan 16-19 år. Plats Kulturhuset Magasinet i Nyköping. Gratis. För anmälan och info se sormlandsmuseum.se/skaparfestival.

22-24/7 Skaparfestival - Kulturhuset Magasinet, Nyköping. Musik, teater, slöjd hantverk, poetry slam och dans m.m. Läs mer på sormlandsmuseum.se/skaparfestival. Samarr mellan kulturför. Bergatrollen, Hemslojdsför. Sörmland, Sörml. museum, Nyköpings kom. och Studieför.

Augusti

3-5/8 eller 4-5/8 Kurs: Slöjda Täljhäst bänk eller pall, Runtuna. Gå 3 eller 2dagar på denna kurs. På 3 dagar kan du tillverka en täljhäst eller bänk, på 2 dagar tillverkar du en pall i färskt trä. Lärare: Marcus Karlsten och Åsa Ingårda, båda möbelsnickare. Pris 3 dagar: 2000 kr (medlem 1800 kr, ungdom 1200 kr). Pris 2 dagar: 1600 kr (medlem 1400, ungdom 800 kr). **Anmälan senast 12/7** till: ★ Frågor se: ★ Samarbete med Butik Inneberga.

27/8 Hantverksdag på Rademachesmedjorna Eskilstuna, kl 11-16. Prova-på-slöjd, slöjdisvisningar, försäljning mm

September

10-11/9 Kurs: Järnsmede, Lasätter gård, Nyköping. Vi lär oss grundläggande tekniker i järnsmede genom att tillverka olika bruksföremål som haspar, krokar, gångjärn med mera. Lärare: Jussi Hynynen, smed. Pris: 1600 kr (medlem 1400, ungdom 800 kr). **Anmälan senast 19/8** till: ★ Frågor se: ★ Samarbete med Lasätter gård.

17/9 Hantverksfest, Nynäs slott En dag med slöjd och byggnadsvård för hela familjen i den vackra miljön på Nynäs Slott! Välj mellan olika kurser för både barn och vuxna. För information, anmälan och program se sormlandsmuseum.se/hantverksfest

18/9 Finissage i Hållbart hemma Nynäs slott, Oxstallet, kl 10-16 med program och prova-på-aktiviteter. Frågor se: ★

Oktober

1/10 Kurs: Krokning, Trosa. Lär dig den spännande garntechniken krokning! Du lär dig att kroka platt och runt, öka, minska och prova på olika struktureffekter. Du får de grundkunskaper du behöver för att kunna tillverka enklare plagg som till exempel kofter, sjalar och mössor. Lärare: Eva Andersson, slöjdare. Pris: 800 kr (medlem 700 kr, ungdom 400 kr). **Anmälan senast 12/9** till: ★ Frågor se: ★

8-9/10 Kurs: Spinna ull på spinnrock, Stallarholmen. Kursen passar både för nybörjaren och för dig som redan kan grunderna. Lär dig hur spinnrocken fungerar, att hantera och förbereda materialet och att forma garn för olika ändamål. Uppge vid anmälan om du tar med egen spinnrock eller om du behöver låna. Lärare: Monica Hellberg, slöjdare. Pris: 1600 kr (medlem 1400, ungdom 800 kr). **Anmälan senast 16/9** till: ★ Frågor se: ★

ANMÄLAN & FRÅGOR

- Anmälan mailas till: kurser.sormlandsmuseum@dll.se
- ★ Helena Åberg, tel 0709-46 15 26 helena.aberg@dll.se
- ★ Karin Edlund, tel 0155-24 70 94 karin.edlund@dll.se

8-9/10 Kurs: Tälj Skedar, Vingåker. Vi täljer skedar och slevlar i färskt trä och lär oss grundläggande materialkunskap. Med yxa, bandkniv, täljkniv och skedkniv och lär vi oss säkra och praktiska täljgrepp och tekniker. Lärare: Anja Sundberg, slöjdare. Pris: 1600 kr (medlem 1400, ungdom 800 kr). **Anmälan senast 16/9** till: ★ Frågor se: ★

15/10 Kurs: Slipa verktyg, Nyköping. Lär dig slipa dina knivar, yxor, hyvelstål, stämjärn mm på frihand och med jigger. Du lär dig också bryna med olika sorters brynen. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare. Pris: 800 kr (medlem 700 kr, ungdom 400 kr). **Anmälan senast 23/9** till: ★ Frågor se: ★

Nästa nummer av Handlaget!

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: 30 augusti 2016.

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren: ann@ann.se. Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com. Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslojdsföreningen Sörmland
Ylva G Karlsson, ordförande • 0730-68 31 42
hemslojdensormland@gmail.com
Björneberg 1 Forsa • 641 91 Katrineholm
www.slojdisormland.se

Länshemslojds konsulenterna Sörmlands Museum

Karin Edlund, Textil • 0155-24 70 94,
076-721 91 11 • karin.edlund@dll.se
Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 0155-24 55
23, 076-721 88 80 • anny.liivamae@dll.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårdsloj
0155- 24 57 27, 070-946 15 26
helena.aberg@dll.se
www.sormlandsmuseum.se

